

А. О. САВЕЛЬЄВ, В. О. ЗЮЗІН, Ю. А. ФРОЛОВ

ПРИНЦИПИ ПРОФІЛАКТИКИ ЗЛОЯКІСНИХ НОВОУТВОРЕНЬ ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна

Мета: запропонувати новий медичний підхід для створення єдиної міжсекторальної цільової програми профілактики та протидії злоякісних новоутворень передміхурової залози.

Матеріали та методи. Розроблено концептуальну функціонально-організаційну модель і принципи профілактики та протидії злоякісних новоутворень передміхурової залози з урахуванням соціально-гігієнічної та екологічної характеристики регіону, клінічних і соціально-медичних особливостей онкологічних захворювань.

Результати. Створено єдину міжсекторальну цільову програму профілактики та протидії злоякісних новоутворень передміхурової залози. Розроблений методичний підхід демонструє об'єднувальну, координаційну функцію соціальних програм профілактики та протидії злоякісних новоутворень між сектором охорони громадського здоров'я, сектором медичної допомоги всіх видів і станів у процесі профілактики та протидії злоякісних новоутворень передміхурової залози.

Висновки. 1. Первинна профілактика онкологічних захворювань (ЗН) передміхурової залози є на цей час пріоритетним напрямом у сучасній охороні здоров'я.

2. Вирішальну роль у попередженні злоякісних новоутворень передміхурової залози відіграє спосіб життя людини, який базується на усвідомленні провідних факторів ризику виникнення злоякісних захворювань.

3. За допомогою цільових профілактичних оглядів можна вчасно виявити злоякісні новоутворення передміхурової залози на ранніх стадіях їх розвитку, що сприяє ефективній вторинній профілактиці та своєчасному лікуванню захворювань.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: профілактика; злоякісні новоутворення; передміхурова залоза; сучасні умови.

Вступ. Профілактика онкологічних захворювань, у тому числі злоякісних новоутворень (ЗН) передміхурової залози, є на цей час пріоритетним напрямом в охороні здоров'я. Завдяки впровадженню новітніх наукових досягнень можна очікувати в найближчому майбутньому покращення онкологічної допомоги населенню. Рівень упровадження профілактичних заходів у разі онкологічних захворювань належить до категорій, які характеризують рівень життя суспільства. Для профілактики та раннього виявлення ЗН передміхурової залози важливим є скринінг, який проводиться з певною частотою та за наявності чинників ризику. Особам, які не належать до групи ризику й не мають виражених симптомів онкологічних захворювань, рекомендовано проходити профілактичний огляд у сімейного лікаря раз на рік.

Головне завдання профілактики злоякісних новоутворень передміхурової залози полягає в суттєвому зниженні захворюваності та збільшенні числа осіб зі здоровою сечостатевою системою. Основою профілактики злоякісних новоутворень є диспансеризація. Диспансеризація хворих злоякісними новоутвореннями передміхурової залози

повинна передбачати активне, систематичне лікування й нагляд за станом тканин передміхурової залози. Диспансеризація дає змогу забезпечити проведення первинної, вторинної і третинної профілактики злоякісних новоутворень передміхурової залози. Успішній боротьбі зі ЗН та ефективності роботи з покращення онкологічної ситуації сприятиме низка заходів, спрямованих на профілактику виникнення злоякісних новоутворень і популяризації здорового способу життя, підвищення обізнаності населення щодо чинників ризику розвитку онкологічних захворювань, необхідності здійснення профілактичних медичних оглядів та участі в скринінгових програмах, підвищення рівня оснащеності спеціалізованих онкологічних закладів сучасним лікувально-діагностичним обладнанням, розробка програм паліативної і симптоматичної допомоги, а також запровадження програм психологічної, соціальної та правової підтримки хворих онкологічного профілю [1, 2]. Незважаючи на важливість цієї проблеми і значний інтерес до неї з боку вітчизняних і закордонних науковців, можна констатувати, що відсутнім є комплексний підхід до її вирішення.

Аналіз закордонних і вітчизняних наукових публікацій вказує на зростання онкологічної патології та важливість боротьби з нею, оскільки рак спричиняє високий рівень інвалідизації та смертності серед населення [3, 4, 5, 6, 7].

Загалом злоякісні новоутворення є найбільш клінічним, соціальним і економічним тягарем серед усіх хвороб людини. Загальний розвиток раку у віці 0–74 років становить 20,2% (22,4% у чоловіків). Рак передміхурової залози є одним із найпоширеніших видів раку у світі [8, 9, 10].

Мета роботи: запропонувати новий методичний підхід для створення єдиної міжсекторальної цільової програми профілактики та протидії злоякісних новоутворень передміхурової залози.

Матеріали та методи. Розроблено концептуальну функціонально-організаційну модель і принципи профілактики та протидії злоякісних новоутворень передміхурової залози з урахуванням соціально-гігієнічної та екологічної характеристики регіону, клінічних і соціально-медичних особливостей онкологічних захворювань.

Результати дослідження та їх обговорення. За рівнем захворюваності злоякісними новоутвореннями Україна ввійшла в першу десятку серед країн світу. У 2020 році кожен п'ятий випадок злоякісного новоутворення в Україні було виявлено в занедбаній стадії. Упровадження програм профілактики й раннього виявлення онкопатології може сприяти зменшенню смертності населення внаслідок ЗН на 30% [11, 12]. Актуальність вивчення цієї проблеми посилюється відсутністю практичного виконання заходів профілактики й раннього виявлення злоякісних захворювань передміхурової залози в системі онкологічної допомоги.

Не менш актуальним є пошук критеріїв для відбору груп високого ризику ЗН передміхурової залози для проведення спеціального обстеження із застосуванням сучасних методів діагностики, а також упровадження в практику скринінгових програм. За таких умов наукові обґрунтування моделі системи надання медичної допомоги хворим на злоякісні новоутворення передміхурової залози з метою профілактики захворювань є важливим науково-практичним завданням, що зумовило й визначило актуальність цього дослідження. Доцільність розробки та запровадження функціонально-організаційної моделі системи надання медичної допомоги хворим на злоякісні новоутворення (ЗН) передміхурової залози визначаються медико-соціальними проблемами хворих на ЗН, значним внеском ЗН у рівень захворюваності та смертності населення України, що встановлено результатами досліджень. Компонентами об'єкта управління, на які спрямовані управлінські дії суб'єкта управління, визначають: міжсекторальні соціальні програми профілактики та протидії ЗН; заклади охорони здоров'я та ресурси, що

забезпечують їхнє функціонування. Заходи цільових програм мають бути спрямовані переважно на первинну профілактику ЗН на популяційному рівні, моніторинг захворюваності на ЗН і фактори ризику, що їх обумовлюють, інформаційно-освітні заходи серед населення, а також зміцнення кадрового й матеріально-технічного потенціалу закладів охорони здоров'я, у т. ч. лабораторної служби.

Такий підхід демонструє об'єднувальну, координаційну функцію соціальних програм профілактики та протидії ЗН між сектором охорони громадського здоров'я, сектором медичної допомоги всіх видів та етапів і зацікавлених сторін у процесі профілактики та протидії злоякісних новоутворень передміхурової залози.

Запропонований новий методичний підхід до розробки та структурування соціальних програм, а саме створення єдиної міжсекторальної цільової програми профілактики та протидії ЗН. Програма шляхом декомпозиції адаптується до регіонального й місцевого рівнів, а її структурними компонентами можуть бути підпрограми профілактики та протидії окремим злоякісним новоутворенням.

Відповідно до моделі системи надання медичної допомоги хворим на злоякісні новоутворення передміхурової залози розроблено концептуальну функціонально-організаційну модель профілактики та протидії злоякісних новоутворень.

Профілактика ЗН передміхурової залози повинна проводитися з урахуванням соціально-гігієнічної та екологічної характеристики регіону, поширеності, клінічних і соціально-медичних особливостей захворювань.

Отримані матеріали показали, що для первинної профілактики ЗН передміхурової залози потрібно вдосконалювання медичної і онкологічної допомоги населенню, профілактика та своєчасне лікування соматичної патології, проведення індивідуальної гігієни сечостатевої системи, медикаментозна профілактика ЗН у хворих на аденому передміхурової залози, планове обстеження чоловіків на УЗД та ПСА, нормалізація психологічного статусу й усунення ятрогенного впливу на передміхурову залозу, пренатальна профілактика, диспансеризація груп ризику на ЗН передміхурової залози. Розроблена концептуальна модель первинної профілактики ЗН передміхурової залози у чоловічого населення розрахована на збереження функцій передміхурової залози та здоров'я чоловічого населення.

Профілактичні методи складаються із соціальних, медичних і індивідуальних. До соціальних методів належать загальнодержавні заходи, соціально-економічне благополуччя, підвищення добробуту населення, соціально-економічна безпека, створення сприятливих умов праці, побуту й відпочинку, вдосконалення медичної та онкологічної допомоги населенню. Медичні методи

потребують загально-медичних і спеціальних заходів.

До загально-медичних методів належать: профілактика й лікування соматичної патології, нормалізація психологічного статусу, пренатальна профілактика, диспансеризація груп ризику.

До спеціальних медичних методів належать: індивідуальне прогнозування й формулювання диспансерних груп, медикаментозна профілактика ЗН передміхурової залози у групах ризику, ліквідація місцевих факторів, що сприяють виникненню ЗН, планове систематичне обстеження (УЗД, ПСА).

Індивідуальні профілактичні методи передбачають загальнооздоровчі та спеціальні.

До загальнооздоровчих методів належать: особиста гігієна сечостатевої системи, нормалізація сексуальних відносин, систематичне відвідування уролога.

В основу вторинної профілактики ЗН передміхурової залози повинні бути покладені ті самі методи, що і для первинної профілактики. Серед наявних методів профілактики актуальним залишаються соціальне-економічне благополуччя, санітарне-екологічне благополуччя та санітарно-екологічна безпека, сприятливі умови праці, відпочинку й побуту, повноцінне та збалансоване харчування, раціональний режим дня, наявність необхідних заходів догляду за станом передміхурової залози, удосконалення онкологічної допомоги. На відміну від первинної профілактики ЗН передміхурової залози, поряд із соціальними методами, що не втрачають своєї значущості, особливого значення набувають медичні заходи, які підрозділяються на загально-медичні та спеціальні.

До загально-медичних заходів вторинної профілактики належать профілактика й лікування вторинних імунodefіцитних станів, антистресова реабілітація, лікування онкологічної патології та диспансеризація населення з наявністю ЗН передміхурової залози та груп ризику.

Спеціальні заходи передбачають індивідуальне прогнозування перебігу захворювання, професійну гігієну та планову санацію запальних захворювань передміхурової залози, лікування початкових симптомів ЗН передміхурової залози, цілеспрямовану медикаментозну профілактику загострень і профілактичне лікування ЗН, раціональне хірургічне онкологічне лікування, спрямоване на відновлення функцій передміхурової залози.

Індивідуальна вторинна профілактика ЗН передміхурової залози також передбачає два види заходів: загальні зміцнювальні та спеціальні.

До загальних зміцнювальних заходів вторинної профілактики належать: ведення здорового способу життя, дотримання режиму і якості

харчування, усунення несприятливих факторів на роботі та в побуті, підвищення медичної активності. До спеціальних заходів індивідуальної вторинної профілактики належать: індивідуальна гігієна сечостатевої системи із застосуванням спеціальних заходів, систематичне відвідування онколога з метою проведення превентивного лікування.

Концептуальна модель вторинної профілактики спрямована на відновлення порушених унаслідок захворювання основних функцій передміхурової залози.

Для організації вторинної профілактики ЗН передміхурової залози, як і первинної, потрібне ресурсне забезпечення провідних заходів у бюджетній і виробничій сфері лікувально-профілактичних установ. Заходи вторинної профілактики, спрямовані на попередження подальшого прогресування ЗН передміхурової залози, повинні враховувати ті обставини, що в економічно несприятливих умовах середовища проживання можливе виникнення вторинних імунodefіцитних станів, що потребує застосування з профілактичною метою в осіб із розвиненим злоякісним новоутворенням передміхурової залози імунomodуючих препаратів за загальноприйнятими методами. Антистресова реабілітація, лікування й диспансеризація хворих на соматичні захворювання є найважливішими компонентами вторинної профілактики ЗН передміхурової залози. Спеціальні медичні заходи вторинної профілактики ЗН передміхурової залози повинні починатися зі складання індивідуального прогнозу розвитку захворювання в конкретного хворого шляхом визначення найбільш вагомих керівних факторів ризику, де можуть бути використані прогностичні таблиці.

З урахуванням складного прогнозу онкології повинен бути сформований комплекс профілактичних заходів, спрямований на усунення факторів, що підвищують ризик прогресування захворювання, і на посилення факторів, які мінімізують ризик. Поряд із цим потрібно проводити раціональне місцеве лікування, спрямоване на ліквідацію початкових симптомів ЗН, хронічного вогнища інфекції, використовуючи при цьому терапевтичні, хірургічні й онкологічні методи лікування за показаннями. Індивідуальна вторинна профілактика ЗН передміхурової залози також передбачає загальні зміцнювальні засоби та методи (дотримання здорового способу життя, режиму і якості харчування, сприятливої сімейної обстановки, високої медичної активності) і спеціальні методи (удосконалювання індивідуальної гігієни сечостатевої системи, регулярне відвідування онколога). Особливе місце в проведенні первинної і вторинної профілактики ЗН передміхурової залози має індивідуальна гігієна сечостатевої системи. В основі методів гігієни сечостатевої системи

є вплив на кількісний і якісний склад мікрофлори передміхурової залози, мікроорганізми якої відіграють роль пускового механізму у виникненні загальних захворювань простати.

З метою формування груп ризику виникнення прогресування ЗН передміхурової залози для своєчасного проведення вторинної профілактики розроблено алгоритм імовірності виникнення прогресування й математичну модель прогресування перебігу захворювання. Використання цього методу дало змогу відібрати ознаки, що найбільш суттєво впливають на прогноз виникнення прогресування ЗН передміхурової залози, основним з яких є низька матеріальна забезпеченість сім'ї, недотримання правил гігієни сечостатевої системи, неякісні житлові умови, наявність онкологічних захворювань у родичів, неякісне харчування, часті запальні захворювання простати в анамнезі, наявність сукупних захворювань шлунково-кишкового тракту й органів дихання, часті стресові ситуації на роботі та сім'ї, низька медична активність.

Були розраховані величини залежних змінних дискримінантних функцій F_1 і F_2 , де величина F_1 вказує на можливість виникнення прогресування ЗН, величина F_2 – на відсутність можливості виникнення прогресування ЗН простати. Виконання методу поетапного дискримінантного аналізу дає змогу розробити систему прогнозування можливості виникнення прогресування ЗН передміхурової залози й науково обґрунтувати принципи виділення груп ризику прогресування ЗН простати у хворих.

Таким чином, проведені дослідження свідчать про те, що прогнозування захворюваності на ЗН передміхурової залози з використанням розробленої методики та прогностичних таблиць може значно підвищити ефективність планування, розробки й розгортання заходів первинної і вторинної

профілактики захворювань з урахуванням конкретних соціально-економічних і медико-соціальних чинників, притаманних цій місцевості й населенню, що на ній проживає.

Індивідуальне прогнозування виникнення та подальшого розвитку злоякісних новоутворень простати зможе допомогти лікарю-онкологу індивідуально й диференційовано підійти до формування заходів первинної і вторинної профілактики залежно від наявності факторів ризику, а також створити диспансерні групи як серед здорових осіб, так і серед осіб з наявністю ЗН передміхурової залози. Запропоновані концептуальні моделі первинної і вторинної профілактики ЗН передміхурової залози є логічними схемами, які можуть бути використані в розробці та реалізації конкретних профілактичних програм профілактики й лікування онкологічних захворювань.

Висновки. Первинна профілактика онкологічних захворювань, у тому числі злоякісних новоутворень (ЗН) передміхурової залози, є на цей час пріоритетним напрямом у сучасній охороні здоров'я.

Вирішальну роль у попередженні злоякісних новоутворень передміхурової залози відіграє спосіб життя людини, який базується на усвідомленні провідних факторів ризику виникнення злоякісних захворювань.

За допомогою цільових профілактичних оглядів можна вчасно виявити злоякісні новоутворення передміхурової залози на різних стадіях їх розвитку, що сприяє ефективній вторинній профілактиці та своєчасному лікуванню захворювань.

Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні першочерговості та ймовірної ефективності запроваджених методів, що дасть можливість правильно розподілити кошти, які виділяються на профілактику основних онкологічних захворювань.

Список літератури

1. Думанський Ю. В. Онкологія в Україні: стан проблеми та шляхи розвитку. Ю. В. Думанський, В. Ф. Чехун. *Онкологія*. 2022. Т. 24, № 3. С. 1–6. DOI: 10.32471/oncology.2663-7928.t-24-3-2022-g.10652.
2. Пульний Ю. Ю. Дослідження онкопрофілю населення України за даними Національного канцер-реєстру. Ю. Ю. Пульний, Г. Л. Панфілова. *Грааль науки*. 2021. № (1). С. 474–478. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.19.02.2021.101>.
3. Гребняк М. П. Геопатогенні зони й онкологічна захворюваність населення. М. П. Гребняк, О. В. Кірсанова, В. В. Таранов. *Запорізький медичний журнал*. 2020. Т. 22, № 6 (123). С. 811–815. DOI: 10.14739/2310-1210.2020.6.218453.
4. Гребняк М. П. Медико-географічні детермінанти онкопатології населення. М. П. Гребняк, О. В. Кірсанова, В. В. Таранов, Н. Г. Мікрюкова. *Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики*. 2021. Т. 14, № 3 (37). С. 363–368. DOI: 10.14739/2409-2932.2021.3.239893.
5. Guan T., Santacroce S.J., Chen D.G., Song L. Illness uncertainty, coping, and quality of life among patients with prostate cancer. *Psychooncology*. 2020 Jun; No. 29 (6). P. 1019–1025. DOI: 10.1002/pon.5372.
6. Soerjomataram I., Bray F. Planning for tomorrow: global cancer incidence and the role of prevention 2020–2070. *Nature reviews Clinical oncology*. 2021. No. 18 (10). P. 663–672. DOI: 10.1038/s41571-021-00514-z.
7. Schabath M.B., Cote M.L. Cancer progress and priorities: Lung cancer. *Cancer epidemiology, biomarkers & prevention*. 2019. No. 28 (10). P. 1563–1579.
8. Романів М. П. Медико-статистична оцінка статево-вікової структури захворюваності та смертності від онкологічних захворювань в Україні. *Вісник наукових досліджень*. 2017. № 1. С. 85–90. DOI: 10.11603/2415-8798.2017.1.7594.

9. Thun M.J. Early landmark studies of smoking and lung cancer. *The Lancet Oncology*. 2010. No. 11 (12). 1200 p.
10. Thun M.J., Linet M.S., Cerhan J.R., Haiman C., & Schottenfeld D. (2017). Schottenfeld and fraumeni Cancer epidemiology and prevention, fourth edition. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oso/9780190238667.001.0001>.
11. Миронюк І. С. Аналіз впливу пандемії COVID-19 на онкологічну ситуацію (за даними огляду літератури). І. С. Миронюк, І. В. Голованова. *Україна. Здоров'я нації*. 2023. № 2 (72). С. 16–19. DOI: <https://doi.org/10.32782/2077-6594/2023.2/03>.
12. Таранов В. В., Теренда Н. О. Стан та проблеми сучасної онкології (за даними огляду літератури). *Україна. Здоров'я нації*. 2023. № 3 (73). С. 154–159. DOI: <https://doi.org/10.32782/2077-6594/2023.3/26>.

References

1. Dumansky, Yu.V., & Chekhun, V.F. (2022). Onkologiya v Ukraini: stan problemy ta shlyakhy rozvytku [Oncology in Ukraine: state of the problem and ways of development]. *Onkologiya – Oncology*, 24 (3): 1–6. DOI: 10.32471/oncology.2663-7928.t-24-3-2022-g.10652 [in Ukrainian].
2. Pulnyi, Yu.Yu., & Panfilova, H.L. (2021). Doslidzhennya onkoprofilu naselennya Ukrayiny za danymy Natsionalnoho kantser-reyestru [Study of the cancer profile of the population of Ukraine according to the data of the National Cancer Registry]. *Hraal nauky – Grail of Science*, 1, 474–478. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.19.02.2021.101> [in Ukrainian].
3. Hrebniak, M.P., Kirsanova, O.V., & Taranov, V.V. (2020). Heopatohenni zony y onkologichna zakhvoryuvanist naselennya [Geopathogenic zones and oncological incidence of the population]. *Zaporizkyy medychnyy zhurnal – Zaporozhye Medical Journal*, 22 (6): 811–815. DOI: 10.14739/2310-1210.2020.6.218453 [in Ukrainian].
4. Hrebniak, M.P., Kirsanova, O.V., Taranov, V.V., & Mikriukova, N.H. (2021). Medyko-heohrafichni determinanty onkopatologiyi naselennya [Medical and geographical determinants of oncopathology in the population]. *Aktual'ni pytannya farmatsevtichnoyi i medychnoyi nauky ta praktyky – Current issues in pharmacy and medicine: science and practice*, 14 (3): 363–368. DOI: 10.14739/2409-2932.2021.3.239893 [in Ukrainian].
5. Guan, T., Santacroce, S.J., Chen, D.G., & Song, L. (2020). Illness uncertainty, coping, and quality of life among patients with prostate cancer. *Psychooncology*, 29 (6): 1019–1025. DOI: 10.1002/pon.5372.
6. Soerjomataram, I., & Bray, F. (2021). Planning for tomorrow: global cancer incidence and the role of prevention 2020–2070. *Nature reviews Clinical oncology*, 18 (10): 663–672. DOI: 10.1038/s41571-021-00514-z.
7. Schabath, M.B., & Cote, M.L. (2019). Cancer progress and priorities: Lung cancer. *Cancer epidemiology, biomarkers & prevention*, 28 (10): 1563–1579.
8. Romaniv, M.P. (2017). Medyko-statystychna otsinka statevo-vikovoyi struktury zakhvoryuvanosti ta smertnosti vid onkologichnykh zakhvoryuvan v Ukraini [Medical-statistical assessment of the sex-age structure of morbidity and mortality from oncological diseases in Ukraine]. *Visnyk naukovykh doslidzhen – Bulletin of Scientific Research*, 1, 85–90. DOI: 10.11603/2415-8798.2017.1.7594 [in Ukrainian].
9. Thun, M.J. (2010). Early landmark studies of smoking and lung cancer. *The Lancet Oncology*, 11 (12): 1200.
10. Thun, M.J., Linet, M.S., Cerhan, J.R., Haiman, C., & Schottenfeld, D. (2017). Schottenfeld and fraumeni Cancer epidemiology and prevention, fourth edition. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oso/9780190238667.001.0001>.
11. Myroniuk, I.S., & Golovanova, I.A. (2023). Analiz vplyvu pandemiyi COVID-19 na onkologichnu sytuatsiyu (za danymy ohlyadu literatury) [Analysis of the impact of the COVID-19 pandemic on the oncological situation (according to the literature review)]. *Ukrayina. Zdorovya natsiyi – Ukraine. Nation's health*, 2 (72): 16–19. DOI: <https://doi.org/10.32782/2077-6594/2023.2/03> [in Ukrainian].
12. Taranov, V.V., & Terenda, N.O. (2023). State and problems of modern oncology (according to literature review) [The state and challenges of modern oncology (based on literature review)]. *Ukrayina. Zdorovya natsiyi – Ukraine. Nation's health*, 3 (73): 154–159. DOI: <https://doi.org/10.32782/2077-6594/2023.3/26> [in Ukrainian].

PRINCIPLES OF PREVENTION OF MALIGNANT NEGOTIATIONS OF THE PREBLADDER GLAND IN MODERN CONDITIONS

A. O. Saveliev, V. O. Ziuzin, Yu. A. Frolov

Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolayiv, Ukraine

Purpose: to propose a new medical approach for the creation of a single interdisciplinary target program for the prevention and combating of malignant neoplasms of the prostate gland.

Materials and Methods. A conceptual functional-organizational model and principles of prevention and countermeasures against malignant neoplasms of the prostate gland were developed, taking into account the socio-hygienic and ecological characteristics of the region, clinical and socio-medical features of oncological diseases.

Results. A single interdisciplinary target program for prevention and countermeasures against malignant neoplasms of the prostate gland has been created. The developed methodical approach demonstrates the unifying, coordinating function of social programs for the prevention and control of malignant neoplasms between the public health sector, the medical care sector of all types and conditions in the process of prevention and control of malignant neoplasms of the prostate gland.

Conclusion. 1. Primary prevention of oncological diseases of malignant neoplasms of the prostate gland is currently a priority area in modern health care.

2. A decisive role in the prevention of malignant neoplasms of the prostate gland is played by a person's lifestyle, which is based on awareness of the leading risk factors for the occurrence of malignant diseases.

3. With the help of targeted preventive examinations, it is possible to timely detect malignant tumors of the prostate gland in the early stages of their development, which contributes to effective secondary prevention and timely treatment of diseases.

KEY WORDS: **prevention; malignant neoplasms; prostate gland; modern conditions.**

Рукопис надійшов до редакції 15.10.2024

Відомості про авторів:

Савельєв Андрій Олегович – аспірант кафедри гігієни, соціальної медицини, громадського здоров'я та медичної інформатики Чорноморського національного університету імені Петра Могили; ORCID <https://orcid.org/0009-0003-5982-408X>.

Зюзін Віктор Олексійович – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри гігієни, соціальної медицини, громадського здоров'я та медичної інформатики Чорноморського національного університету імені Петра Могили; ORCID <https://orcid.org/0009-0008-9613-1617>.

Фролов Юрій Андрійович – доктор філософії (PhD) з управління, старший викладач кафедри гігієни, соціальної медицини, громадського здоров'я та медичної інформатики Чорноморського національного університету імені Петра Могили; ORCID <https://orcid.org/0009-0000-9959-1725>.

Електронна адреса для листування: kaf.hygiene@gmail.com